ResearchGate

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: https://www.researchgate.net/publication/342205297

# YABANCI DİL ÖĞRENME STRATEJİLERİ ÖĞRETİM PROGRAMI BİR İHTİYAÇ MI?

**Article** *in* Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi · June 2020

DOI: 10.30783/nevsosbilen.619748

CITATIONS
3

READS
125

**2 authors:**



Emine Akkaş Baysal

**50** PUBLICATIONS **223** CITATIONS

SEE PROFILE



Gurbuz Ocak

Afyon Kocatepe University

**151** PUBLICATIONS **1,003** CITATIONS

SEE PROFILE

All content following this page was uploaded by Emine Akkaş Baysal on 25 June 2020.

The user has requested enhancement of the downloaded file.

# YABANCI DİL ÖĞRENME STRATEJİLERİ ÖĞRETİM PROGRAMI BİR İHTİYAÇ MI?*

*Araştırma Makalesi / Research Article*

Akkaş Baysal, E ve Ocak, G. (2020). Yabancı Dil Öğrenme Stratejileri Öğretim Programı Bir İhtiyaç Mı?. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 10(1), 306-325.

Geliş Tarihi: 13.09.2019

Kabul Tarihi: 23.04.2020

E-ISSN: 2149-3871

Dr. Emine AKKAŞ BAYSAL
MEB/Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim
akkasemine85@yahoo.com
ORCID No: 0000-0002-5711-0847

Prof. Dr. Gürbüz OCAK
Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim
gurbuzocak@gmail.com
ORCID No: 0000-0001-8568-0364

**ÖZ**

Öğrenme teorisine göre eğitim ve eğitim-öğretim sürecinde kullanılacak olan eğitim materyalleri öğrencinin ihtiyaçlarına yönelik olmalıdır. Öğrencilerin ihtiyaçlarının belirlenerek öğrenme ortamının bu ihtiyaçlar doğrultusunda şekillendirilmesi öğretimin niteliğini artıracaktır. Bu bağlamda bu çalışmada "Yabancı Dil Öğrenme Stratejileri Öğretim Programının" bir ihtiyaç olup olmadığına ilişkin toplanan verilere dayalı değerlendirme yapmak amaçlanmaktadır. Bir durum çalışması olarak ele alınan araştırmanın örneklemini 2017-2018 eğitim öğretim yılında Afyonkarahisar il merkezinde ölçüt örnekleme yoluyla belirlenen 9 öğretim görevlisi, 15 öğretmen ve 20 lise öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formları ile toplanmıştır. Hazırlanan görüşme formu demografik bilgilerin elde edildiği kişisel bilgiler bölümü ve öğretim programın dört temel esasına (hedef-içerik-öğrenme durumu-ölçme değerlendirme) yönelik ihtiyaçları ortaya çıkarması hedeflenen soruların yer aldığı görüşme formundan oluşmaktadır. Nitel veri analiz yöntemleri ile analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, başarı ortalaması 50 ve üzeri olan öğrencilerin yabancı dil öğrenme sürecinde hangi kaynaklardan faydalanmaları gerektiğini bildiklerini, kendilerine kimin nasıl yardım edebileceği konusunda fikir sahibi oldukları, büyük çoğunluğunun günlük ve haftalık tekrarlar yaptığı bu nedenle de sınav öncesi ekstra bir çalışmaya ihtiyaç duymadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Yine bu öğrencilerin İngilizce dersine karşı olumlu tutumlarının olduğu ve söz almaya istekli oldukları dikkati çekmektedir. Bu durum öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkilemektedir. Başarısı 50 ve altında olan öğrenciler ise başarısı yüksek olan öğrencilerin aksi yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu durumdan hareket ederek akademik başarısı düşük olan öğrencilere ders çalışma ile ilgili birtakım ipuçları verilerek ve kendi öğrenme stratejilerini fark etmeleri sağlanarak onların akademik başarılarına katkı sağlanabileceği düşünülmektedir.

**Anahtar Kelimeler:** Dil Öğrenme, Stratejiler, Öğretim Programı, İhtiyaç Analizi.

# IS THE PROGRAM FOR FOREIGN LANGUAGE LEARNING STRATEGIES A NEED?

**ABSTRACT**

According to the learning theory, the educational materials to be used in the education and training process should be directed to the needs of the student. Determining the needs of the students and shaping the learning environment in line with these needs will increase the quality of teaching. In this context, in this study,

it is aimed to make an evaluation based on the data collected on whether a Foreign Language Learning Strategies Curriculum is a need or not. The sample of the study, which is considered as a case study, consists

*Bu çalışma "Dil Öğrenme Stratejileri Öğretim Programı Tasarısının Hazırlanması, Uygulanması ve Değerlendirilmesi" başlıklı doktora tez çalışmasından türetilmiştir.

of 9 lecturers, 15 teachers and 20 high school students in the city center of Afyonkarahisar in 2017-2018 academic year. The data of the study was collected with semi-structured interview forms. The interview form prepared consists of the personal information section in which demographic information is obtained and the interview form that contains the questions aimed to reveal the needs for the four basic principles of the curriculum (target-content-learning status-assessment and evaluation). Qualitative data were analyzed by analysis methods. According to the findings of the study, students with a mean of 50 and above know that they know which resources they should use in the process of learning a foreign language, they have an idea about who can help them, and most of them do daily and weekly repetitions and therefore do not need an extra study before the exam. Students with a success of 50 or less stated the opposite of the students with high success. From this point of view, it is thought that students who have low academic success can contribute to their academic success by giving some clues about the study and by realizing their own learning strategies.

**Keywords:** Language Learning, Strategies, Curriculum, Needs Analysis

## 1. GİRİŞ

Uluslararası eğitim literatüründe "öğretim programı" teriminin birçok tanımı bulunmaktadır. Bazı tanımlar geniş kapsamlı verilere sahipken bazıları daha dar bir bakış açısına sahiptir. Bu gibi durumlarda, çoğunlukla kavramın etimolojik kökenini incelemek daha doğrudur ve kapsamlı bir tanımın ortaya çıkmasına yardım eder. Öğretim programı kelimesi Latince bir fiil olan "currere" den kaynaklanır ve koşmak anlamına gelir. Yine Latincede kelimenin isim hali hem bir "ders" hem de bir "araç" anlamına gelmektedir. Eğitim bağlamında ise, kelimenin en açık yorumu, onu "öğrenme" için bir yol olarak görmektir. Öğretim programının en kısa tanımı 1962 yılında Hilda Taba tarafından "öğrenme için plan yapma" olarak literatürde yer almıştır ve bu tanım oldukça yeterli bir tanım olarak kabul görmüştür. Bu basit tanımlama kolay ve gereksiz yere kavramın bakış açısını daraltmaz, aksine belirli öğretim programı düzeyleri, durumlar ve temsiller için her türlü ayrıntının oluşturulmasına izin verir. Bu özellikler öğretim programının konuları hakkında iletişim kurmayı, anlamayı ve yorumlamayı faydalı hale getirecektir (SLO, 2009; Taba, 1962). Dolayısıyla öğretim programı, mevcut içeriği belli bir hedef doğrultusunda aktarabilmek için tasarlanmış bir plandır.

Öğretim programı geliştirme ise, öğrenme için detaylı planların tasarlanmasını ve geliştirilmesini, planların uygulanmasının tasarlanmasını, planların değerlendirilmesini, öğrenme tecrübelerinin çıktılarını ve uygulamalarını kapsayan bir süreçtir. Program geliştirme öğrenme ve öğretme çerçevesinde eleştirel sorgulama sürecidir. Bu sürecin temel amacı belirli planların ve eylemlerin geniş bir şekilde ifade edilmesidir (UWA, 2009). Program geliştirme, öğrenenin ihtiyaçlarını karşılayarak öğrenmesini geliştirmeye neden olan bir süreç olarak görülmelidir (Lekatompessy, 2010). Bu yüzden program geliştiriciler öğrenenlerin ihtiyaçlarını karşılamak için mümkün olduğu kadar çok bilgi toplamalıdırlar. Öğrenenlerin ihtiyaçları hakkında bilgi toplama işlemleri ihtiyaç analizi olarak adlandırılır (Richards, 2001). Iwai, Kondo, Lim, Ray, Shimizu ve Brown (1999) bilgi toplama sürecini kapsayan bu aktivitelerin program geliştirme için hizmet ettiğini ifade etmiştir. Başka bir ifade ile, programın ihtiyaçları ile ilgili bilgi toplama basamağında elde edilen veriler hedef grupta yer alan öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacaktır.

Bir programın hazırlanması için öncelikle bir program ihtiyacının ortaya çıkması gerekmektedir. Bir sonraki adımda bu ihtiyacın en iyi şekilde karşılanması için neler yapılması gerektiği belirlenmelidir. İhtiyacın saptanması, yapılacak eğitim etkinliklerinin programlanması için gerekli bilgileri elde etmede yardımcı olmaktadır. İhtiyaç saptama çalışmalarında toplumun, bireyin ve konu alanı ile ilgili ihtiyaçların saptanması önemli görülmektedir. Toplumun beklenti ve ihtiyaçları eğitim programlarının hedeflerini ortaya koymaya yardımcı olur. Toplumun ihtiyaçlarını o toplumun felsefesini, değer ve inançlarını saptamakla başlanır. Bireylerin ihtiyaçları ile toplumun

ihtiyaçları arasında bir paralellik kurulmalıdır. Eğitim programlarının bireyin ve toplumun ihtiyaçlarına dönük olarak etkili olabilmesi için program hedefleri ile konu alanları arasında tutarlı ilişkiler kurulmalıdır. İhtiyaçlar saptanırken sürekli değişen bilgilerin ve çağdaş düşüncelerin programa yansıtılmasına özen gösterilmelidir (Demirel, Ö. 2012). İhtiyaç analizi bir dersi tasarlamada atılacak ilk adımdır. İhtiyaç analizi yapmanın öncelikli amacı belirli hedeflere ulaşmayı amaçlayan kullanışlı bir öğretim programı geliştirmektir.

İhtiyaç analizi bir dil programı tasarlarken programın en önemli bölümünü oluşturur. Bir dil programı tasarlandığında öğretmenlere öğrenenler hakkında doğru bilgi vermek son derece önemlidir ki öğrenen, öğretmen ve öğrenme materyali arasındaki boşluğu en aza indirir (Haque, 2014). Yabancı dil olarak İngilizce öğrenmede, ihtiyaç analizi prosedürleri öğrenenin dil öğrenme ihtiyaçlarını belirlemeyi amaçlar ve dil öğretme-öğrenme yaklaşımında süreç odaklı bir yaklaşım benimser. Bu yaklaşım nesnel ve dilbilimsel ihtiyaçları keşfeder (Brindley, 1989). Dil ihtiyaç analizi ve ihtiyaç değerlendirme bir öğrenenin ya da bir grup öğrenenin dil için gerekli olan ihtiyaçlarına karar verme ve bu önceliklere göre ihtiyaçları düzenleme sürecidir. İhtiyaç analizi program geliştirmenin bir parçasıdır ve dil öğretimi için geliştirilebilecek bir program öncesinde yapılır (Chegeni ve Chegeni, 2013).

Yabancı dilde hazırlanacak bir öğretim programında da durum aynıdır. Var olan ya da planlanan bir program hakkında öğrenenlerden ihtiyaç analizi vasıtasıyla elde edilen girdiler programın tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve programın gözden geçirilmesi için temeldir (Savignon, 1997). Öğrenenlerin algılanan ihtiyaçlarını karşılamak için girişimde bulunan bir program daha başarılı ve motive edici olacaktır (Crookes ve Schmidt, 1991). İyi belirlenmiş ihtiyaçlar iyi hedeflerin belirlenmesini, iyi materyallerin seçilmesine, öğretme-öğrenme ortamının zenginliğine, iyi değerlendirmelerin yapılmasına olanak sağlayacaktır. Bu unsurlar arasındaki uyumun sağlanması ve nitelikli bir programın ortaya çıkmasını sağlamak için atılacak ilk adım yani ihtiyaç belirleme aşaması son derece önemlidir.

İhtiyaç analizi ikinci dil ya da yabancı dil öğrenilen sınıflarda önemli bir rol oynar. İhtiyaç analizi öğretmenler, öğrenenler, öğretmen materyali, öğretim ilkeleri arasındaki ilişkiyi öğrenenin öğrenmesini geliştirmek için şekillendirir. Ancak pek çok programın geliştirilmesi sürecinde öğrenenlerin dil öğrenme ihtiyaçları ele alınmamaktadır. Sonuç olarak ta öğretmenler öğrenenin ihtiyaçlarının neler olduğunu anlamamaktadırlar. Diğer taraftan öğrenenler gerçekten ne öğrendiklerinin ve neden öğrendiklerinin farkına varamamaktadırlar. Bu sebeple İngilizce öğrenmedeki yeterlik düzeyi yetersiz olmaktadır. Fakat tüm bu problemler öğrencilerin dil ihtiyaçlarının çalışılması yoluyla etkili bir şekilde ele alınabilir (Tzotzou, 2014). Bu bağlamda bu çalışmada "Yabancı Dil Öğrenme Stratejileri Öğretim Programının" bir ihtiyaç olup olmadığına ilişkin toplanan verilere dayalı değerlendirme yapmak amaçlanmaktadır. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki soruların yanıtları aranacaktır:

1- Yabancı dil öğrenme stratejilerine yönelik hazırlanacak bir öğretim programına ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
2- Yabancı dil öğrenme stratejilerine yönelik hazırlanacak bir öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?
3- Yabancı dil öğrenme stratejilerine yönelik hazırlanacak bir öğretim programına ilişkin öğretim görevlilerinin görüşleri nelerdir?

## 2. YÖNTEM

Nitel bir çalışma olarak planlanıp yürütülen bu araştırma, yabancı dil öğrenme stratejileri öğretim programına temel oluşturacak ihtiyaçları ortaya çıkarmak amacıyla durum çalışması deseninde yürütülmüştür. Yin'e (1984) göre durum çalışması, araştırılan olguyu kendi yaşam çerçevesi içinde inceleyen, olgu ve içinde bulunduğu ortam arasındaki sınırların kesin hatlarla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan bir araştırma yöntemidir (Özçelik ve Yıldırım, 2002). Görüşme yoluyla toplanan veriler içerik analiziyle değerlendirilmiştir.

### *2.1. Çalışma Grubu*

İhtiyaç belirleme sürecine dahil olan katılımcılar amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Bu yöntemde örneklemin temsil edilmesinden ziyade inandırıcılığı sağlamak amaçlanmakta ve amaçlı örnekleme yöntemi derinlemesine bilgi toplamaya katkıda bulunmaktadır (Patton, 2002). İhtiyaç belirleme aşamasına 20 öğrenci, 15 öğretmen ve 9 öğretim görevlisi katılmıştır. Bu çalışma grubunun seçilmesinde belirlenen ölçütler şu şekildedir:

Öğrenciler;

- Anadolu Lisesinde öğrenim görüyor olmaları,
- 9. Sınıf öğrencisi olmaları,
- 22 öğrencinin 8. Sınıf İngilizce başarı ortalamasının 0-50 arasında olması,
- 22 öğrencinin 8. Sınıf İngilizce başarı ortalamasının 50-100 arasında olması,
- Gönüllü olmaları.

Öğretmenler;

- Ortaöğretim kurumlarında en az beş yıldır çalışıyor olmaları,
- Ortaöğretim 9. Sınıf öğrencilerinin derslerine en az üç yıldır giriyor olmaları,
- İngilizce Öğretim Programlarını incelemiş olmaları,
- Gönüllü olmaları.

Öğretim Görevlileri;

- Ortaöğretim kurumlarından önceden görev yapmış olmaları,
- Üniversitede İngilizce eğitimi veriyor olmaları,
- Eğitim Programları ve Öğretim üzerine yüksek lisans ya da doktora yapmış ya da yapıyor olmaları,
- Gönüllü olmaları.

Katılımcıların kişisel bilgileri Tablo 1‘ de gösterilmiştir:

**Tablo 1:** İhtiyaç Belirleme Sürecine Katılan Katılımcıların Kişisel Bilgileri

| Katılımcıların Kişisel Bilgileri | | | f |
|---|---|---|---|
| Öğrenciler | Cinsiyet | Kız | 10 |
| | | Erkek | 10 |
| | Son İngilizce Başarı Ortalaması | 0-50.00 | 10 |
| | | 50.00-100 | 10 |
| Öğretmenler | Cinsiyet | Kız | 13 |
| | | Erkek | 2 |
| | Meslekteki Yılı | 1-5 | - |
| | | 5-10 | 1 |
| | | 10-15 | 8 |
| | | 15-20 | 6 |
| | | 20-üzeri | - |
| | Eğitim Durumu | Ön Lisans | - |
| | | Lisans | 9 |
| | | Y. Lisans | 6 |
| | | Doktora | - |
| | Yan Branş | Var | 2 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | Yok | 13 |
| Öğretim Görevlisi | Cinsiyet | Kız | 7 |
| | | Erkek | 2 |
| | Meslekteki Yılı | 1-5 | 1 |
| | | 5-10 | 5 |
| | | 10-15 | 3 |
| | | 15-20 | - |
| | | 20-üzeri | - |
| | Eğitim Durumu | Ön Lisans | - |
| | | Lisans | 2 |
| | | Y. Lisans | 7 |
| | | Doktora | - |

Tablo 1' de görüldüğü gibi ihtiyaç belirleme sürecine 10 kız 10 erkek toplam 20 öğrenci, 13 kız 2 erkek olmak üzere toplam 15 öğretmen ve 7 kız 2 erkek olmak üzere toplam 9 öğretim görevlisi katılmıştır. Öğrencilerin başta belirlenen ölçütlerde olduğu gibi 10' unun 8. Sınıftaki İngilizce başarı ortalamalarının 0-50.00 arasında diğer 10' unun ise 50.00-100 puan arasında olduğu görülmektedir. İhtiyaç analizine katılan öğretmenlerden 1' i 1-5 yıllık öğretmenlik deneyimine, 8' inin 5-10 yıl arasında ve 6' sının 10-15 yıllık öğretmenlik deneyimine sahip olduğu görülmektedir. Yine öğretmenlerin 9' u lisans 6' sı yüksek lisans mezuniyetine sahiptir. Öğretmenlerden 2' si mezun olurken İngilizcenin yanı sıra Türkçe yan branşına sahip olarak mezun olmuşlardır. İhtiyaç belirleme sürecine katılan öğretim görevlilerinin meslekte çalışma aralığına bakıldığında 1' inin 1-5 yıl arasında, 5' inin 5-10 yıl arasında ve 3' ünün 10-15 yıl arasında olduğu görülmektedir. Öğretim görevlilerinden 2' si lisans 7' si ise yüksek lisans mezunudur.

### *2.2. Veri Toplama Aracı*

Veri toplama aracı olarak, yarı yapılandırılmış görüşme formları hazırlanmıştır. Bu sebeple öncelikle yabancı dil öğrenme stratejileri bağlamında ulusal ve uluslararası eğilimler ve kaynaklar taranmıştır. Yabancı dil öğrenme stratejileri alanında yapılan çalışmalardan elde edilen deneyimlerden hareketle öncelikle öğrencilerin gereksinimlerini belirleme yoluna gidilmiştir. Bu gerekçe ile öğretim görevlilerinden, öğretmenlerden ve öğrencilerden görüş alınmıştır. Görüşme formlarını hazırlamanın ilk aşamasında öğretim görevlileri, öğretmenler ve öğrenciler için ilgili literatürden hareketle temalar ve alt temalar belirlenmiştir. Bu tema ve alt temalara uygun çok sayıda farklı görüşme soruları hazırlanmıştır ve konu ile ilgili farklı çalışma gruplarından görüş almak hedeflenmiştir. Bu sorular çalışmada derinlemesine veri elde etmeyi sağlamıştır. Veri toplama aracı olarak görüşmenin tercih edilmesi çalışmanın yöntemi ile örtüşmektedir. Çalışmanın güvenirliğini sağlamak için veri toplama sürecinde çeşitleme yaklaşımı kullanılmıştır. Bu yaklaşımın amacı araştırma problemini daha iyi anlamak için "aynı konu üzerinde farklı fakat tamamlayıcı veriler elde etmektir" (Morse, 1991: 122). Ayrıca bir diğer amaç ise birçok kaynak kullanarak daha inandırıcı net bulgulara ve sonuçlara ulaşmaktır (McMillan ve Schumacher, 2001). Hazırlanan görüşme sorularının geçerlik çalışması için kullanılmak üzere uzman değerlendirme formu hazırlanmıştır. Uzman değerlendirme formları dil anlatım açısından 2 Edebiyat öğretmeni ve 2 alan uzmanı tarafından; içerik açısından 1 uzman tarafından incelenmiştir. Uzman görüşleri doğrultusunda görüşme formları şekillendirilmiş ve 2 öğretim elemanı, 2 öğretmen ve 4 öğrenci ile pilot görüşmeler yapılmıştır. Pilot uygulama sonrasında görüşme formlarına son hali verilmiştir.

### *2.3. Verilerin Toplanması*

Veri toplama işlemine başlamadan önce görüşmelerin yapılacağı öğretim görevlilerine, öğretmenlere ve öğrencilere görüşme talebi e-mail ve telefon yolu ile iletilmiş ve yer-tarih-saat gibi planlamalar yapılmıştır. Görüşme yapılacak öğretim görevlilerine, öğretmenlere ve öğrencilere

katılımcı kodları verilmiştir. Bununla birlikte görüşme formları öncesinde belirlenen tema ve alt temalara analiz öncesinde kodlar verilmiştir. Belirlenen saat ve yerde yapılan görüşmeler yazılı olarak kaydedilmiştir.

### *2.4. Verilerin Analizi*

Bu çalışmada veriler nitel veri toplama araçları vasıtasıyla toplandığından veri toplama aracına uygun olarak nitel veri analiz yöntemleri ile analiz edilmiştir. Veriler öncelikle görüşme öncesinde belirlenen tema ve alt temalara uygun olarak kodlanarak betimsel analiz yapılmıştır. Bununla birlikte verilerin incelenmesi sırasında ortaya çıkan yeni temalara uygun kodlamaların yapılması suretiyle de içerik analizi yapılmıştır (Akkaş Baysal ve Ocak, 2018). Bu bağlamda araştırmada hem betimsel hem de içerik analizi kullanılarak veriler karma bir yöntemle analiz edilmiştir.

## 3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın amacı bağlamında cevap aranan alt problemleri yanıtlamak amacıyla daha önceden belirlenen ve sonradan eklenen temalara ilişkin frekanslara ve alıntılara yer verilmiştir. Araştırmanın ilk sorusuna ilişkin veriler Tablo 2' dedir:

**Tablo 2:** Yabancı Dil Öğrenme Stratejilerine Yönelik Hazırlanacak Bir Öğretim Programına İlişkin Öğrenci Görüşleri

| Temalar | Alt Temalar | Katılımcılar | Frekans |
|---|---|---|---|
| Kendini Yeterli Bulma | Derse Katılmaya İstekli Olma | B1,B2,B3,B6,B10,B11,B12,B13,B14 ,B15,B16,B17,B18,B20 | f(14) |
| | Söz Alma | B1,B3,B4,B5,B6,B7,B10,B11,B12,B 13,B14,B15,B16,B17,B18 | f(15) |
| | Verdiği Cevapların Doğruluğu | B1,B4,B5,B6,B7,B8,B10,B11,B12,B 13,B14,B17,B18,B20 | f(14) |
| Ders Çalışmayı Bilme | Faydalanacağı Kaynaklara Yönelme | B1,B2,B3,B5,B6,B10,B11,B12,B13, B14,B16,B17,B18,B19,B20 | f(15) |
| | Kendine Yardımcı Olacak Birini Seçme | B2,B3,B5,B10,B11,B12,B13,B14,B1 6,B17,B18,B19 | f(12) |
| | Günlük Tekrarlar Yapma | B2,B3,B4,B5,B6,B7,B10,B11,B12,B 13,B14,B15,B16,B17,B18,B19,B20 | f(17) |
| | Haftalık Tekrarlar Yapma | B1,B2,B3,B4,B5,B6,B7,B8,B9,B10, B11,B12,B13,B14,B16,B17,B18,B19 ,B20 | f(19) |
| | Sınav Öncesi Ders Çalışma | B1,B2,B3,B4,B5,B6,B7,B8,B9,B10, B11,B12,B13,B14,B16,B17,B18,B19 ,B20 | f(19) |
| | Kendine Çalışma Yöntemi Geliştirme | B1, B2, B3, B4, B5, B6, B7, B8, B9, B10, B11, B12, B13, B14, B15, B16, B17, B18, B19, B20 | f(20) |
| | İyi Öğrendiği Çalışma Şekillerini Bilme | B1,B2,B3,B5,B6,B7,B8,B9,B10,B11, B12,B13,B14,B15,B16,B17,B18,B19 ,B20 | f(19) |
| | Kendini Yeterli Bulma | B1,B2,B4,B6,B7,B10,B11,B15, B16,B17 | f(10) |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Dinleme Becerisi | İpuçlarını Kullanma | B1,B2,B3,B4,B5,B6,B7,B8,B9,B10, B11,B12,B13,B14,B15,B16,B17,B18 ,B19,B20 | f(20) |
| | Dikkat Etmesi Gereken Noktaları Bilme | B1,B2,B3,B6,B8,B10,B13,B15,B16, B17,B18,B19,B20 | f(13) |
| | Dinleme Etkinlikleri İçin Kendi Yöntemini Geliştirme | B1,B2,B3,B4,B5,B6,B7,B8,B10,B11, B12,B14,B15,B16,B17,B18,B20 | f(17) |
| Okuma Becerisi | Kendini Yeterli Bulma | B1,B2,B3,B4,B5,B6,B7,B9,B11,B12, B13,B15,B16,B17,B18,B20 | f(16) |
| | İpuçlarını Kullanma | B1,B2,B3,B4,B5,B6,B7,B8,B9,B10, B11,B12,B13,B14,B15,B16,B17,B18 ,B19,B20 | f(20) |
| | Dikkat Etmesi Gereken Noktaları Bilme | B1,B2,B3,B5,B6,B7,B8,B10,B11, B12,B13,B14,B16,B17,B18,B19,B20 | f(17) |
| | Okuma Etkinlikleri İçin Kendi Yöntemini Geliştirme | B1,B2,B3,B4,B5,B6,B7,B8,B9,B10, B11,B12,B13,B14,B15,B16,B17,B18 ,B20 | f(19) |
| Konuşma Becerisi | Kendini Yeterli Bulma | B1,B2,B3,B4,B6,B10,B11,B12,B13, B14,B17,B18 | f(12) |
| | İpuçlarını Kullanma | B1,B2,B3,B4,B5,B6,B7,B8,B9,B10, B11,B12,B13,B14,B16,B17,B18,B19 ,B20 | f(19) |
| | Dikkat Etmesi Gereken Noktaları Bilme | B1,B2,B3,B5,B8,B9,B10,B12,B13,B 14,B16,B17,B18 | f(13) |
| | Konuşma Etkinlikleri İçin Kendi Yöntemini Geliştirme | B1,B2,B3,B4,B5,B6,B7,B8,B10,B11, B12,B13,B14,B15,B16,B17,B18,B19 ,B20 | f(19) |
| Yazma Becerisi | Kendini Yeterli Bulma | B1,B2,B3,B5,B6,B7,B10,B11,B12,B 13,B14,B15,B16,B17,B18,B20 | f(16) |
| | İpuçlarını Kullanma | B1,B2,B3,B4,B5,B6,B7,B8,B9,B10, B11,B12,B13,B14,B16,B17,B18,B19 ,B20 | f(19) |
| | Dikkat Etmesi Gereken Noktaları Bilme | B1,B2,B3,B5,B6,B8,B10,B11,B12,B 13,B14,B16,B17,B18,B20 | f(15) |
| | Yazma Etkinlikleri İçin Kendini Geliştirme | B1,B2,B3,B4,B5,B6,B7,B8,B10,B11, B12,B13,B14,B16,B17,B18,B19,B20 | f(18) |

Öğrencilerin dil öğrenme stratejilerine yönelik görüşlerinden alınan örneklere aşağıda yer verilmiştir. "Kendini Yeterli Bulma" temasına yönelik öğrenci görüşleri:

*" İngilizce derslerinde kendimi yeterli buluyorum. Mümkün olduğunca katılmaya çalışıyorum daha doğrusu katılıyorum. İngilizce dersine nasıl çalışmam gerektiğini biliyorum. Kendi yöntemlerimi geliştirdim. Mesela resim çizerek kelimeleri daha iyi öğreniyorum… "* (B1) (İngilizce ortalaması-İO-100)

*" İngilizce derslerinde kendimi yeterli bulmuyorum. İngilizce derslerinde uykum geliyor. Bence anlamadığım için uykum geliyor. Derse katılmak istemiyorum çünkü çoğunlukla cevaplarım doğru olmuyor. "* (B13) (İO-40)

Bu temaya ilişkin öğrenci görüşlerine bakıldığında İngilizce ortalaması 50 ve üzeri olan öğrencilerin kendilerini İngilizce derslerinde yeterli bulduklarını ifade ettikleri ve ders sürecinde söz almaktan kaçınmadıkları görülmektedir. Ortalaması düşük olan öğrencilerin kendilerini yeterli

bulmadıkları ancak bu konuda da kendilerinde tam olarak emin olamadıkları görülmektedir. Öğrencilerin "Ders Çalışmayı Bilme" temasına ilişkin görüşlerinden örnekler:

*" İngilizce derslerine nasıl çalışmam gerektiğini biliyorum. Anlamadığım yerlerde internetten konu anlatımlı videoları tekrar tekrar izliyorum. Bazen dil sınıflarında okuyan diğer arkadaşlarıma teneffüs aralarında sorular soruyorum ya da bana konu anlatmalarını istiyorum. Elimden geldiğince günlük tekrarları yapmaya çalışıyorum. Öğretmenimiz günlük 20 dakika tekrar etmenin yeterli olacağını söylemişti, bende her gün bunu yapmaya çalışıyorum. Günlük tekrar yapamadığım günlerde hafta sonu tüm haftayı baştan sona tekrar ediyorum. Yazarak özet çıkarıyorum. Kelime defteri ve kelime kartları ile çalışıyorum. "* (B2) (İO-100)

*" İngilizce derslerine nereden ve nasıl çalışacağımı bilmiyorum. Etrafımda bana İngilizce çalıştıran ya da beni yönlendiren birisi yok. Sadece ders kitabımızdan ve öğretmenimizin defterimize yazdırdığı notlardan çalışıyorum. Günlük ya da haftalık tekrarlar yapmıyorum. Hiçbir derste tekrar yapmıyorum. Sınavlardan bir iki gün önce çalışmaya başlıyorum. Kendime özgü bir çalışma yöntemim yok. "* (B14) (İO-29)

Bu temaya ilişkin öğrenci görüşlerinden alınan örnekler not ortalaması yüksek olan öğrencilerin İngilizce çalışırken hangi kaynaklardan nasıl yararlanacakları konusunda fikir sahibi olduklarını, kendine yardımcı olabilecek kişileri belirleyebildiklerini, günlük ve haftalık tekrarlara yer verdiklerini, sınav öncesi çalışmayı tercih etmediklerini, kendilerine özgü çalışma yöntemleri belirlediklerini göstermektedir. Ortalaması düşük olan öğrenciler kimden nasıl yardım alacakları konusunda yeterli olmamakla beraber sınav öncesi çalışmayı tercih ettikleri görülmektedir. "Dinleme Becerisi" temasına ilişkin öğrenci görüşlerinden alınan örnekler aşağıda yer almaktadır.

*" İngilizce derslerinde yaptığımız dinleme etkinliklerinde kendimi büyük ölçüde yeterli buluyorum. Çünkü yabancı müzik dinlemeyi ve dizi izlemeyi çok seviyorum. Fırsat buldukça İngilizce dizi izlemeye çalışıyorum. Öğretmenimiz dinleme etkinlikleri öncesinde bizim nasıl daha iyi anlayacağımıza yönelik ipuçları veriyor. Ya da dinleme öncesinde dinleme konusu ile ilgili alıştırma yapıyor. Ben dinlemenin bu konu ile ilgili oluğunu bu alıştırmadan anlıyorum. Anlamadığım yerler olduğunda bu alıştırmalara bakıp tahmin ederek boşlukları doldurmaya çalışıyorum. "* (B3) (İO-86)

*" İngilizce derslerinde yaptığımız dinleme metinlerini hiç anlamıyorum. Bazen anladığım kelimeler oluyor ama tamamını anlamıyorum. Öğretmenimiz dinlemeden önce dikkatli olmamızı, anladığımız yerleri kısa kısa not almamız gerektiğini söylüyor ama ben anlamadığım için not alamıyorum. Dinleme becerimi geliştirmek için İngilizce şarkılar dinlemeye çalışıyorum bazen ama sıkılıyorum. "* (B12) (İO-48)

İngilizce "dinleme becerisi" ile ilgili temaya ilişkin öğrenci görüşlerine bakıldığında İngilizce ortalaması yüksek olan öğrencilerin genel olarak dinleme becerisinde kendilerini yeterli buldukları görülmektedir. Bu öğrencilerin büyük çoğunlukla İngilizce dersleri dışında da İngilizce ile ilgilendikleri, günlük yaşamlarında İngilizceye yer verdikleri görülmektedir. Dinleme becerilerini nasıl geliştirebilecekleri ile ilgili fikirleri vardır. İngilizce ortalaması daha düşük olan öğrenciler kendilerini dinleme becerisinde yeterli görmemektedirler. Bazılarının dinleme becerilerini nasıl geliştireceklerine ilişkin fikirleri olmakla beraber bunu nasıl yapacaklarını tam olarak bilmedikleri için başaramadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. "Okuma Becerisi" temasına ilişkin öğrenci görüşlerinden alınan örnekler şu şekildedir:

*" İngilizce okuma etkinliklerinde kendimi yeterli buluyorum. Sınıf içerisinde bir okuma metni okumamız gerektiğinde sürekli parmak kaldırıyor ve okumak istiyorum. Öğretmenimiz okuma öncesinde bilmediğimiz kelimelere takılmamızı tahmin ederek anlamaya çalışmamız gerektiğini söylüyor. Bende anladığım yerlerden yola çıkarak orada ne demek istediğini tahmin ediyorum. Bence okurken ne kadar çok kelime bilirsen o kadar iyi anlarsın. O yüzden çok kelime bilmek gerekir…. "* (B7) (İO-88)

*" İngilizce okuma etkinliklerinde kendimi yeterli buluyorum ama bazen. Okuma etkinliğinde bilmediğim kelimeler olmadığı zaman güzel okuyorum ama bilmediğim kelimeler varsa o kelimeye takılıyorum yavaş okuyorum sonra da panik oluyorum ve devam edemiyorum… "* (B11) (İO-47)

Öğrencilerin dil öğrenme stratejileri açısından okuma becerisine ilişkin görüşlerine bakıldığında yine ortalaması yüksek olan öğrencilerin genel olarak okuma becerisinde kendilerini

yeterli gördükleri, öğretmenin okuma öncesinde verdikleri ipuçlarını kullanma eğiliminde oldukları, dikkat etmeleri gereken noktaları fark edebildikleri görülmektedir. Ancak ortalaması düşük olan öğrencilerin kendilerini genel olarak okuma becerisinde çok yeterli görmedikleri, öğretmenin okuma öncesinde okuma esnasında ya da okuma sonrasında verdiği ipuçlarını etkili bir şekilde kullanmadıkları görülmektedir. Öğrencilerin "Konuşma Becerisine" ilişkin öğrenci görüşlerinden örnekler şu şekildedir:

*" İngilizce dersindeki konuşma etkinliklerinde kendimi oldukça aktif görüyorum. Ve konuşma etkinliklerine katılırım. Öğretmenimin konuşma etkinliği öncesinde değil ama ders içerisinde sürekli nasıl daha iyi konuşabileceğimize yönelik ipuçları veriyor. İyi konuşabilmemiz için çok dinlememiz gerektiğini ve okumamız gerektiğini söylüyor. Konuşma etkinliklerinde daha başarılı ve aktif olmak için kullandığım bir metot yok. Nasıl olacağı konusunda da bir fikrim yok. "* (B4) (İO-83)

*" İngilizce dersindeki konuşma etkinliklerinde kendimi yeterli görmüyorum. Kelimelerin telaffuzlarında sıkıntı yaşıyorum. Bazı kelimeleri rahat söylesem de kimi kelimeleri rahat telaffuz edemiyorum. "* (B14) (İO-29)

Bu temaya ilişkin öğrenci görüşlerine bakıldığında İngilizce ortalaması yüksek olan öğrencilerin kendilerini konuşma becerisinde yeterli gördükleri ancak ortalaması düşük olan öğrencilerin kendilerini yeterli görmedikleri görülmektedir. Bununla birlikte her iki gruptaki öğrencilerin genel olarak konuşma etkinlikleri öncesinde, konuşma etkinlikleri esnasında ya da ders içerisinde gerekli yerlerde öğretmenlerin verdiği ipuçlarını fark ettikleri ancak bu ipuçlarının konuşmayı destekleyici stratejiler olarak anlayamadıkları görülmektedir. Öğrencilerin "Yazma Becerisine" ilişkin görüşlerinden alınan örnekler şu şekildedir:

*" İngilizce yazma etkinliklerinde kendimi yeterli görüyorum. Cümle köklerini ve zaman eklerini düzgün bildiğimden cümle iskeleti kurabildiğim için çok daha kolay bir şekilde cümle yazabiliyorum. Öğretmenimiz yazma etkinliklerinden önce cümlenin anlamına göre nasıl kurabileceğimizi gösteriyor. Örnek cümleleri tahtaya yazıyor. Yazma etkinliğimi geliştirmek için bazen günlüğümdeki bazı yerleri İngilizceye çeviriyorum. Bazen de sadece İngilizce yazıyorum. Hem kimse okumamış oluyor. Yazma etkinliğindeki başarımı artırmak için belirli bir yöntemim yok ama illa ki yöntemler vardır. "* (B5) (İO-92)

*" İngilizce yazma etkinliklerinde kendimi yeterli bulmuyorum. Cümle kuramadığım için yazamıyorum. Zaten konuşamıyorum da. Konuşamayınca yazamıyorum. Sınavlarda boş bırakmayı tercih ediyorum. Zaten yazsam da yazma bölümünden puan alamıyorum. İngilizce hikaye okuyarak belki yazma becerisini geliştirebilirim. Belki müzik de dinlenebilir. "* (B16) (İO-44)

Öğrencilerin yazma becerisi ile ilgili görüşlerine bakıldığında İngilizce ortalaması yüksek olan öğrencilerin kendilerini yazma etkinliklerinde daha başarılı buldukları görülmektedir. Diğer öğrenciler ise yazma becerisinde genel olarak kendilerini yeterli görmemektedirler. Öğrencilerin bazıları öğretmenlerinin verdiği ipuçlarını etkili bir şekilde yazma becerisine yönelik olarak kullanabilirken bazılarının bu ipuçlarının farkında olmadığı bazılarının ise farkında olduğu ancak nasıl kullanacağı konusunda bilgi sahibi olmadığı görülmektedir. Araştırmanın ikinci sorusuna ilişkin oluşturulan frekans tablosu Tablo 3' te gösterilmektedir:

**Tablo 3:** Yabancı Dil Öğrenme Stratejilerine Yönelik Hazırlanacak Bir Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri

| Temalar | Alt Temalar | Katılımcılar | Frekans |
|---|---|---|---|
| Dil Öğrenme Stratejilerini Bilme | Öğretim Programında Fark Etme | A7,A10 | f(2) |
| | Derslerde Yer Verme | A1,A2,A3,A4,A5,A6,A7,A8,A9,A10, A11,A12,A13,A14,A15 | f(15) |
| | Farklı Becerilere Ait Stratejileri Bilme | A2,A3,A4,A5,A6,A7,A8,A9,A10,A11, A12,A13,A14,A15 | f(14) |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Kazanımlar | Stratejilerin Kazanımlara Etkisi | A1,A2,A3,A4,A5,A6,A7,A8,A9,A10, A11,A12,A13,A14,A15 | f(15) |
| | Öğretmenin Strateji Hakkında Bilgi Vermesinin Kazanıma Etkisi | A1,A2,A3,A4,A5,A6,A7,A8,A9,A10, A11,A12,A13,A14,A15 | f(15) |
| | Öğrencinin Strateji Bilgisine Sahip Olmasının Kazanıma Etkisi | A1,A2,A3,A4,A5,A6,A7,A8,A9,A10, A11,A12,A13,A14,A15 | f(15) |
| İçerik | Stratejilerin Ders İçeriğine Etkisi | A1,A2,A3,A4,A5,A6,A7,A8,A9,A10, A11,A12,A13,A14,A15 | f(15) |
| Öğretme-Öğrenme Ortamı | Stratejilerin Öğretme-Öğrenme Ortamına Etkisi | A1,A2,A3,A4,A5,A6,A7,A8,A9,A10, A11,A12,A13,A14,A15 | f(15) |
| Ölçme Değerlendirme | Stratejilerin Ölçme Değerlendirmeye Etkisi | A1,A2,A3,A4,A5,A6,A7,A8,A9,A10, A11,A12,A13,A14,A15 | f(15) |
| Dinleme Becerisi | D. Stratejilerinin Öğretim Programındaki Yeri | A6,A7 | f(2) |
| | Öğrenci Ders Kitaplarında D. Stratejilerinin Yeri | A6 | f(1) |
| | Öğrenci Çalışma Kitaplarında D. Stratejilierinin Yeri | A6 | f(1) |
| | Öğretmen Kılavuz Kitaplarında D. Stratejilerinin Yeri | A6 | f(1) |
| | Dinleme Stratejileri İle İlgili İpucu Verme | A1,A2,A3,A4,A5,A6,A7,A8,A9,A10, A11,A12,A13,A14,A15 | f(15) |
| Okuma Becerisi | O. Stratejilerinin Öğretim Programındaki Yeri | A6,A7,A9 | f(3) |
| | Öğrenci Ders Kitaplarında O. Stratejilerinin Yeri | A6 | f(1) |
| | Öğrenci Çalışma Kitaplarında O. Stratejilerinin Yeri | A6 | f(1) |
| | Öğretmen Kılavuz Kitaplarında O. Stratejilerinin Yeri | A6 | f(1) |
| | Okuma Stratejileri İle İlgili İpucu Verme | A1,A2,A3,A4,A5,A6,A7,A8,A9,A10, A11,A12,A13,A14,A15 | f(15) |
| Yazma Becerisi | Y. Stratejilerinin Öğretim Programındaki Yeri | A6 | f(1) |
| | Öğrenci Ders Kitaplarında Y. Stratejilerinin Yeri | - | - |
| | Öğrenci Çalışma Kitaplarında Y. Stratejilerinin Yeri | - | - |
| | Öğretmen Kılavuz Kitaplarında Y. Stratejilerinin Yeri | - | - |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | Y. Stratejileri İle İlgili İpucu Verme | A1,A2,A3,A4,A5,A6,A7,A8,A9,A10, A11,A12,A13,A14,A15 | f(15) |
| Konuşma Becerisi | K. Stratejilerinin Öğretim Programındaki Yeri | A6,A7 | f(2) |
| | Öğrenci Ders Kitaplarında K. Stratejilerinin Yeri | - | - |
| | Öğrenci Çalışma Kitaplarında K. Stratejilerinin Yeri | - | - |
| | Öğretmen Kılavuz Kitaplarında K. Stratejilerinin Yeri | - | - |
| | Konuşma Stratejileri İle İlgili İpucu Verme | A1,A2,A3,A4,A5,A6,A7,A8,A9,A10, A11,A12,A13,A14,A15 | f(15) |

Dil öğrenme stratejileri öğretim programına ilişkin öğretmen görüşlerine bakıldığında "Dil Öğrenme Stratejilerini Bilme" temasına ve "öğretim programında fark etme, derslerde yer verme, farklı becerilere ait stratejileri bilme" alt temalarına ilişkin öğretmenlerin görüşlerinden alınan örneklere aşağıda yer verilmiştir:

*" 9. Sınıf öğrencilerinin İngilizce Öğretim Programında yabancı dil öğrenme stratejilerine yer verildiğini düşünüyorum. Stratejiler konusunda öğrencilere bilgi vermenin yanı sıra o stratejileri kullanarak dil öğretiminin daha faydalı olacağını düşünüyorum. Dil öğretme becerisinden kastedilen dört dil becerisi ise daha çok dinleme ve konuşma becerilerinin geliştirilmesine yönelik yapılabilecek ek çalışmalar üzerinde durmaya çalışıyorum…. "* (A7)

*" Hayır yer verildiğini düşünmüyorum çünkü program öğrencilerin kelimeleri veya yapıları daha kolay akıllarında tutabilecekleri daha kolay hatırlamalarını sağlayabilecekleri uygulama ve etkinlikler içermiyor. Hedeflere daha kolay ulaşmasını sağlar. Stratejilere yönelik bilgilerin eksik olması ise daha uzun süre gayret gösterilmesine, dil öğreniminin sıkıcı bir hale gelmesine, öğrencilerin konuşmaktan ve kendisini ifade etmekten çekinmesine yol açar. "* (A11)

Bu temaya ilişkin öğretmen görüşlerine bakıldığında bazı öğretmenlerin öğretim programında dil öğrenme stratejilerine yer verildiğini ifade ettiğini bazı öğretmenlerin ise yer verilmediğini ifade ettiği görülmektedir. Bazı öğretmenlerin dil öğrenme stratejileri konusunda kavram karmaşışına sahip olduğu ve dört temel becerisi ile karıştırdığı görülmektedir. "Kazanımlar" temasına ilişkin öğretmen görüşlerinden alınan örnekle aşağıda verilmiştir:

*" Stratejilerin ders kazanımlarını olumlu yönde etkileyeceğini düşünüyorum. Yıllık planlarda her kazanımın yanında o kazanıma yönelik bir strateji olabilir ya da kılavuz kitaplarda yer verilebilir. Böylece öğretmen nasıl bir strateji kullanacağını düşünmek zorunda kalmaz. Hem öğretmen hem de öğrenci strateji kullanırsa ve bunu alışkanlık haline getirirse İngilizce derslerinde başarının artacağını düşünüyorum. "* (A8)

*" Strateji kullanımın ders kazanımlarının başarıya ulaştırılmasında etkili olacağını düşünüyorum. Öğretmenler stratejileri öğrencilere öğretebilirler. Ben derslerinde dinleme ve konuşma konusunda stratejiler vermeye çalışıyorum. Kelime ve gramer çalışmasının yanı sıra onları aktif halde konuşmaya teşvik etmeye çalışıyorum. Öğrencilere burada konuşma ile ilgili stratejiler veriyorum. "* (A5)

"Kazanımlar" temasına ilişkin öğretmen görüşlerine bakıldığında öğretmenlerin genellikle yabancı dil öğrenme stratejilerinin ders kazanımlarını olumlu yönde etkileyeceğine ilişkin görüş belirttikleri görülmektedir. Bununla birlikte öğretmenler hem kendilerinin hem de öğrencilerin stratejileri öğrenmesi ve kullanması konusunda hem fikir oldukları görülmektedir. Ancak hala bazı öğretmenlerin dil öğrenme stratejileri ile ders etkinliklerini birbiri ile karıştırdıkları görülmektedir. "Öğretme-Öğrenme Ortamı" temasına ilişkin öğretmen görüşlerinden alınan örnekler aşağıda belirtilmiştir:

*“ Öğrenme- öğretme ortamımı daha keyifli hale getirip dersin etkisinin kalıcılığını artıracağını düşünüyorum. Ders kazanımları açısından da öğrencilere karşılaşacakları farklı durumlarda hatırlamakta zorlanmadan kullanabilecekleri kazanımlar olarak verileceğini düşünüyorum. Bence belli bir konu belirlenip öğrencilerin bir ders saatinde öğrenebileceği kelimeleri seçip bunlarla ilgili okuma, dinleme, yazma ve konuşma yeteneklerini geliştirici etkinliklere yer verilmelidir. ”* (A12)

*“ İngilizce derslerinde stratejilerin kullanılması öğrenme-öğretme ortamını olumlu yönde etkileyecek niteliğini artıracaktır. Öğrencilere günlük hayatla ilgili hikâyeler anlatarak açıklamak istediğim kelimeler ya da dil bilgisi yapılarıyla ilişki kuruyorum. Okuma becerisi için kelimelerin anlamlarını tahmin etmelerini istiyorum. Stratejiler öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırdığından kazanımların gerçekleşmesini ve öğrenme ortamının eğlenceli hale gelmesini de etkiliyor. ”* (A15)

Öğrenme-öğretme ortamına ilişkin öğretmen görüşlerine bakıldığında yabancı dil öğrenme stratejilerinin öğrenme-öğretme ortamının niteliğini olumlu yönde etkileyeceğini ifade ettikleri görülmektedir. Dinleme becerisine ilişkin öğretmen görüşlerinden alınan örnekler şu şekildedir:

*“ 9. Sınıf öğretim programında dinleme becerisine yönelik stratejiler yoktur. Ancak dinleme etkinlikleri vardır. Öğrenci ders kitaplarında, öğrenci çalışma kitaplarında, öğretmen kılavuz kitaplarında yer almamaktadır. Öğrenciler dinleme becerileri gelişsin diye müzik dinleyebilirler, film izleyebilirler. ”* (A1)

*“ 9. Sınıf öğretim programında dinleme etkinliklerine ilişkin stratejilere yer verilmemiştir. Dinleme etkinlikleri yer almaktadır fakat teknik aksaklıklar yaşanmaktadır. Ben derslerimde çoğunlukla memory strategies ve social strategies kapsamında stratejiler kullanıyorum. Öğrenci ders kitaplarında çok az da olsa birkaç tane strateji var. Dikkati yönlendirme ve seçici dikkat stratejileri var. Fakat bu konuda “bilinç” ancak öğretmen verirse var. Öğretmen kılavuz kitabında dinleme stratejilerine yer verilmiş ama sadece birkaç tane. Daha fazla olmalı. ”* (A6)

Dinleme becerisine ait öğretmen görüşlerine bakıldığında öğretmelerin neredeyse hepsinin öğretim programında, öğrenci ders kitaplarında, öğrenci çalışma kitaplarında ve öğrenci kılavuz kitaplarında dinleme stratejilerine ilişkin stratejilerin yer almadığını ifade ettikleri görülmektedir. Ancak öğretmenler kendi bilgileri kapsamında dinleme becerisine ait stratejiler kullandıklarını ifade etmişlerdir. Okuma becerisine ait öğretmen görüşlerinden alınan örnek ifadeler aşağıda belirtilmiştir:

*“ Öğretim programında belirgin bir şekilde okuma becerisine ilişkin stratejilere yer verilmemiştir. Ancak öğrenci kitabında yer yer tahmin yürütme ve soru-cevap stratejilerine yer verilmiştir. Ben kendim bildiğim bazı stratejileri uyguluyorum ipuçları veriyorum. Öğrenci çalışma kitaplarında ve öğretmen kılavuz kitabında verilebilecek stratejiler ile ilgili ipuçları yoktur. ”* (A8)

*“ Öğretim programında okuma becerilerine ilişkin stratejilere yer verilmemiştir. Ancak kitapta okuma metinleri günlük konuşmaya göredir. Ben derslerimde karşılıklı konuşma metinleriyle sınıf içinde her öğrenci okuyabilsin diye zaman ayırma çalışıyorum. Öğrencilerin okuma stratejileri kullanarak okuma becerilerinin gelişmesi için kısa öyküler okutulabilir. ”* (A5)

Öğretmenlerin okuma becerisine ilişkin görüşleri okuma stratejilerinin kısmen öğrenci kitaplarında yer aldığını, ancak öğretim programında belirgin şekilde buna yönelik açıklamaların ya da örneklerin yer almadığını ifade ettikleri görülmektedir. Yazma becerisine ilişkin öğretmen görüşlerinden alınan örnek ifadeler aşağıda yer almaktadır:

*“ Öğretim programında doğrudan yazma stratejilerine yönelik bilgiler yer almadığını düşünüyorum, çünkü ders kazanımlarında buna yönelik ifadeler yok. Öğretim programını bu bağlamda hiç incelemedim. Ancak kitapta yer alan bazı etkinlikler yazma becerisi geliştirme açısından uygun planlanmıştır. Fakat bu her etkinlikte bu görülmemektedir. Öğretmeni yönlendiren stratejiler yeterli değildir. Yazma etkinliği öncesi bizler belli sorularla öğrencinin yazma için planlamasını yapmaya yardımcı olabiliriz. ”* (A4)

*“ Yok sayılır. Biz anlatıyoruz. Örnekleme yapıyoruz. Contribution öğrenciye heves veriyor. Kılavuzda var gibi fakat bazıları çok yüzeysel. Gereken öğretebilmek için başka kaynaklardan yararlanıyorum. Yazmayı sevdirmeli, bunun için önce okumayı sevdirmeli. ”* (A3)

Öğretmenler yazma becerisine ilişkin stratejilerinde yeteri kadar yer almadığını düşünmektedirler. Konuşma becerisine ilişkin öğretmen görüşlerinden örnekler aşağıda ifade edilmiştir:

*"Konu odaklı speaking uygulamaları yapıyoruz. Öğrenciler hangi konuda konuşacaklarını biliyorlar. Biz öğretmenler öğrencilerimizi konuşma etkinliklerinde yönlendiriyoruz. Ülkemiz turizm cenneti. Mümkün olduğu kadar sahil illerindeki turistik bölgelere giderek oradaki turistlerle iletişim kurabilirler ve konuşma becerilerini geliştirilebilirler."* (A12)

Öğretmenlerin konuşma becerisine ilişkin strateji görüşlerine bakıldığında öğretim programında yer almadığını ifade ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin kendileri zaman zaman konuşma etkinlikleri esnasında ipucu niteliğinde bilgi verseler de kendilerinin de yeteri kadar strateji bilgisine sahip olmadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Araştırmanın üçüncü sorusuna ilişkin elde edilen verilerden oluşturulan frekans tablosu Tablo 4' tedir:

**Tablo 4:** Yabancı Dil Öğrenme Stratejilerine Yönelik Hazırlanacak Bir Öğretim Programına İlişkin Öğretim Görevlilerinin Görüşleri

| Temalar | Alt Temalar | Katılımcılar | Frekans |
|---|---|---|---|
| Öğretim Programında Stratejinin Yeri | Dört Temel Beceriye İlişkin Stratejilere Yer Verme | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| | Strateji Öğretimine Yönelik Ders Verme | - | - |
| | Farklı Bir Ders İçersine Entegre Etme | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| | Strateji Edinimlerinin Kaynağı | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| Dinleme Becerisi | A1.1-1.2 Düzeyindeki Öğrenci Kazanımları Ne Olmalı | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| | Kazanımlar Nasıl Öğretilmeli | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| | Dinleme Becerisini Geliştirmek İçin Neler Yapılmalı | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| | Hangi Stratejiler Kullanılmalı | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| Okuma Becerisi | A1.1-1.2 Düzeyindeki Öğrenci Kazanımları Ne Olmalı | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| | Kazanımlar Nasıl Öğretilmeli | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| | Okuma Becerisini Geliştirmek İçin Neler Yapılmalı | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| | Hangi Stratejiler Kullanılmalı | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| Konuşma Becerisi | A1.1-1.2 Düzeyindeki Öğrenci Kazanımları Ne Olmalı | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | Kazanımlar Nasıl Öğretilmeli | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| | Konuşma Becerisini Geliştirmek İçin Neler Yapılmalı | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| | Hangi Stratejiler Kullanılmalı | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| Yazma Becerisi | A1.1-1.2 Düzeyindeki Öğrenci Kazanımları Ne Olmalı | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| | Kazanımlar Nasıl Öğretilmeli | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| | Yazma Becerisini Geliştirmek İçin Neler Yapılmalı | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |
| | Hangi Stratejiler Kullanılmalı | C1,C2,C3,C4,C5,C6,C7,C8,C9 | f(9) |

Öğretim görevlilerinin öğretim programında yabancı dil öğrenme stratejilerinin yeri teması altındaki görüşlerden alınan örneklere aşağıda yer verilmiştir:

*" Hazırlık sınıflarında okutmakta olduğumuz kitaplarda stratejilere yer verilmiş. Örneğin dinleme aktivitelerinde anahtar kelimeler kullanma, kelime öğretiminde görsellerden ve canlandırmadan faydalanma vb. Kelime öğretimiyle ilgili oyunlar oynatıyorum (pictionary, tabu gibi), bilmedikleri kelimelere cep telefonlarındaki sözlüklerden bakma alışkanlığı kazandırmaya çalışıyorum. "* (C5)

*" Evet. Örneğin reading öğretiminde kelime öğretiminin ve konuya hazırlık yapmanın önemi vardır. Bu sebeple skimming ve scanning yani konunun özünü anlamak için veya sadece belirli bir bilgiyi yakalamak için okumak gibi stratejiler kullanılmalı veya öncesinde pre-reading etkinlikleri ile bilinmeyeceği muhtemel kelimelin öğrenilmesi gerekli ve yardımcıdır. Program dışında, derslerimde speaking aktivitelerine ve stratejilerine özellikle yer veriyorum. Öğrencilerimin konuşma yeteneklerini geliştirebilecekleri ve grup çalışmaları veya partnerleriyle etkileşim, paylaşım içinde bulunabilecekleri aktiviteler üretmeye çalışıyorum. "* (C1)

Öğretim görevlilerinin görüşlerine bakıldığında genel olarak öğretim görevlilerinin derslerinde kullandıkları öğretim programlarında dört temel beceriye ilişkin stratejilere yer verdiklerini ifade etmişlerdir. Öğretim görevlileri genel olarak derslerinde stratejilere yer verdiklerini ifade etmişlerdir. Yabancı dil stratejileri genel olarak farklı derslerin içerisine entegre edilerek verilmektedir. Ayrıca bir ders yoktur. Yine öğretim elemanlarının dinleme becerisine ilişkin görüşlerinden elde edilen görüşlerden örnekler aşağıda verilmiştir:

*" Lisans İngilizce öğretmenliği programlarında dil öğrenme stratejilerine yer verilip verilmediğine ilişkin bir fikrim yok ancak öğretmenlerin bu tecrübeleri iş başında (on the job training) ve tecrübe yoluyla kullanmaya başladıklarını düşünüyorum. Eğitim fakülteleri programlarında yer alan ve zorunlu olan staj görevlerinin de tam olarak amacına ulaşmadığı göz önünde bulundurulduğunda öğretmen adaylarının tecrübeyi iş başında edindikleri görülmektedir. Dinleme alıştırmaları yaptırılabilir, bu alıştırmalar seviyesine uygun olmalıdır. Dinleme esnasında not tutma aktiviteleri, dinleme öncesi aktiviteleri yaptırılabilir. Öğrencinin dinlediği kelimeleri anlayabilme ve ayırt edebilme becerisi olmalıdır, yine dinleme ve farklılaştırma becerisi olmalıdır ve özel bir bilgiyi dinleyerek yakalayabilme kazanımlarını elde etmelidir. Bu kazanımları en etkili biçimde öğrenmesi için dinleme aktivitelerinin yeterli miktarda ve sürede yapılması ve öğrencinin öncelikle hazır bulunuşluğunun sağlanması gerekmektedir. "* (C4)

Öğretim görevlileri genel olarak başlangıç düzeyindeki öğrencilerin dinleme becerilerine katkıda bulunacak dinleme stratejileri olarak yabancı müzik dinlemenin, film izlemenin, not alma

aktivitelerinin katkı sağlayacağı yönünde görüş belirtmişlerdir. Öğretim görevlilerinin okuma becerisine ilişkin görüşlerinden örnekler aşağıda ifade edilmiştir:

*" Öğrencinin yabancı dilde okuma becerisini geliştirmek için metinle başa çıkma yeterliliğinin geliştirilmesi gerekir. Öğrencinin anlamadığı noktalara takılmamasını sağlayacak, kelimelerin anlamlarını bilmese bile metnin akışına göre anlamı tahmin etmeye yönlendirecek stratejiler öğretilmelidir. Öğrenci, okuduğu basit cümleleri anlayabilmeli ve okuduğu metinle ilgili açık ve kapalı uçlu sorulara cevap verebilmelidir. Öğrencinin bunları yapabilmesi için, previewing ve predicting gibi zihnini metne hazırlayacak; skimming ve scanning gibi ihtiyaç duyduğu bilgileri bulmaya odaklanmasını sağlayacak, making inferences gibi metinde doğrudan görünmeyen ancak anlamdan çıkarılabilecek bilgileri bulmasını sağlayacak stratejileri öğrenmesi sağlanmalıdır. "* (C3)

Öğretim görevlileri genel olarak okuma becerisinin geliştirilmesine katkı sağlayacak okuma stratejilerini geliştirmek için kelime bilgilerinin geliştirilmesi gerektiğini, sık dinleme ve okuma etkinliklerinin yapılması gerektiğini söylemişlerdir. Yine öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmek için ön okuma ve tahmin (previewing ve predicting) gibi ya da hızlı okuma ve detaylı okuma (skimming ve scanning) gibi okuma stratejilerinin geliştirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Yine öğretim görevlilerinin konuşma becerilerini geliştirmeye yönelik konuşma stratejilerine ilişkin görüşlerinden alınan örnekler aşağıda yer almaktadır:

*" Öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmek için gerçek yaşama benzer durumlar sınıfa getirilmeli ve öğrencinin öğrendiklerini kullanmaları sağlanmalıdır. Bu alandaki stratejiler paraphrasing, effective use of body language, creating rapport vs. olabilir. Basit cümleler kurabilmeli; ihtiyaç, istek ve problemlerini basit cümlelerle anlatabilmelidir. Bunları etkili bir biçimde yapabilmesi için örnek olaylar üzerinde çalışmalı ve öğrendiklerini uygulayabilmelidir. "* (C3)

*" Sınıf dışında ayna ödevleri, video hazırlama ödevleri, sınıf içinde sürekli peer work group work, debateler yapılmalı. Sürekli chunklarla konuşma pratikleri, konuya bağlı olarak role playlar yapılmalı. Küçük kısa sunumlar dahildir. Hızlı konuşma, grammar sadece syntactic olarak önemsemek öğretilmelidir. "* (C2)

Öğretim görevlilerinin konuşma becerisini geliştirmek için kullanılabilecek konuşma stratejilerine ilişkin görüşleri, öğrencileri özellikle günlük yaşamlarında karşılaşabilecekleri konularla yüzleştirmek gerektiğini üzerine odaklamaktadır. Öğretim görevlileri başlangıç düzeyindeki öğrencilerin kendilerini, ailelerini ve çevrelerini tanıtma, kendi ilgi ve ihtiyaçlarını dile getirme düzeyinde kazanımlara edinmeleri gerektiğini ifade etmişlerdir. Öğretim görevlilerinin yazma becerisine ilişkin görüşlerinden alınan örnek ifadeler aşağıda verilmiştir:

*" Düzenli writing taskları yaptırılmalıdır. Ama kolaya kaçmak için ev ödevi verilmemeli sınıfta writing yaptırılıp hot feedback verilmelidir. Herhangi bir beceriye hitap eden etkinlik writing ile bağlanılabilir. Sınıfta ve sonrasında çoklu örneklerle pekiştirilerek sürekli toplu writing yazma stratejileri, gösterilmelidir. A2-B1. Sınıf içi ve dışı yazma ödevleri ile. Öğrendiği kelimeleri ve grammarleri kullanarak. Feedback alarak ve vererek. "* (C7)

*" Öğrencilerin yazma becerilerinin gelişmesi için kelime bilgisi ve gramer bilgisi de önemlidir. Kişisel bilgilerini yazabilmelidir ya da kendini tanıtan bir metin. bir tanışma diyalogu yazabilmelidir. Verilen anahtar kelimeleri kullanarak veya sorulan yönlendirici soruların cevaplarıyla bir metin yazması istenebilir. "* (C5)

Öğretim görevlileri gerek hazırlık sınıflarında gerek İngilizce öğretmenliği bölümlerinde öğretmen adaylarının dört temel beceriye ait dil öğrenme stratejileri ile ilgili eğitim almaları gerektiğini düşünmektedirler. Öğretim görevlileri strateji eğitiminin ayrı bir ders olarak öğretilmesinden ziyade özel öğretim yöntemleri gibi alan derslerinde ders temaları ile ilişkili bir şekilde öğretilmesi gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

## 4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Yabancı dil öğrenmede, öğrencilerin genellikle en çok dile getirdikleri sorun öğrenirken karşılaşılan güçlüklerdir. Zaman zaman bazı öğrenciler ders çalışmak istedikleri halde ders çalışamamaktan yakınırken, bazıları da çok çalıştıkları halde başarılı olamamaktan şikayet

etmektedirler. Bununla birlikte daha az ve kısa süreli çalışarak daha çok ve uzun sürekli çalışan öğrenciler kadar başarılı olanlar ve hatta onlardan daha başarılı olan öğrenciler de vardır. Ayrıca bazen yabancı bir dilin öğrenildiği sınıflarda öğretmenler bazı öğrencilerin diğerlerine göre daha hızlı ve etkili öğrendiklerini gözlemlerler. Aynı sınıf ortamında bulunan bu öğrencilerin nasıl daha kolay ve daha etkili öğrendikleri de merak konusudur. Bu durumlarda ortak sorunlar büyük ölçüde öğrencilerin etkili öğrenme stratejilerini kullanmamasından ya da nasıl öğreneceğini bilmemesinden kaynaklanır. Bu nedenle yabancı dil öğrenen bir öğrencinin kendi öğrenmesine ilişkin gerçekçi yargılara ulaşması ve buradan hareketle kendisi için en verimli olacağını düşündüğü öğrenme stratejisini belirleyerek kullanması neyi nasıl öğreneceğini bilmesi açısından önemlidir.

Bu bağlamda yapılan ihtiyaç analizi kapsamında öğrencilerin, öğretmenlerin ve öğretim görevlilerin görüşlerine başvurulmuştur. Belirlenen kriterler doğrultusunda görüşleri alınan öğrencilerden İngilizce ortalaması 50 ve üzerinde olan öğrenciler derse katılmaya istekli olduklarını, söz almadıklarında mutsuz olduklarını ve her soruda söz almak için çabaladıklarını ifade etmişlerdir. Aynı öğrenciler söz aldıklarında verdikleri cevapların büyük oranda doğru olduğunu, doğru olmadığı durumlarda ise neden doğru yanıtı bulamadıklarını sorgulamışlardır. Ayrıca bu öğrenciler yanlış cevaplardan yola çıkarak doğru cevaba ulaştıklarını söylemişlerdir. Bu durum ortalaması yüksek olan öğrencilerin İngilizce dersine karşı olumlu tutumlarının olduğunu göstermektedir. Söz almaya istekli olmaları başarılarını olumlu yönde etkilemektedir.

Ders çalışmayı bilme açısından ele alındığında başarı ortalaması 50 ve üzeri olan öğrencilerin hangi kaynaklardan faydalanmaları gerektiğini bildiklerini, kendilerine kimin nasıl yardım edebileceği konusunda fikir sahibi oldukları, büyük çoğunluğunun günlük ve haftalık tekrarlar yaptığı bu nedenle de sınav öncesi ekstra bir çalışmaya ihtiyaç duymadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Bu öğrenciler İngilizce derslerindeki belirli konuları nasıl öğrendiklerine dair fikir sahibidirler ve kendilerine özgü çalışma yöntemleri geliştirdiklerini ifade etmişlerdir. Başarısı 50 ve altında olan öğrenciler ise başarısı yüksek olan öğrencilerin aksi yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu durumdan hareket ederek akademik başarısı düşük olan öğrencilere nasıl kaynak seçeceklerine ilişkin bilgiler verilerek, günlük ve haftalık tekrarları nasıl yapmaları gerektiğine dair ipuçları verilirse ve kendi öğrenme stillerini ve stratejilerini fark ederek nasıl öğreneceklerini öğrenirlerse akademik başarılarına katkı sağlanabilir. Bu durum İngilizce dersindeki dört temel beceri için de geçerlidir. Dört temel beceride kendilerini geliştirmek için gerekli ipuçları öğretilerek onların gelişmelerine katkı sağlanabilir. Bu gerekçeler doğrultusunda öğrencilerin İngilizce derslerindeki akademik başarılarını geliştirmek için ihtiyaç duydukları stratejiler öğretilerek onların başarısı artırılabilir.

Aynı tema doğrultusunda ortalaması 50 ve altında olan öğrencilerin görüşleri ele alındığında derse katılmaya istekli olmadıklarını ifade ettikleri ve genellikle verdikleri cevapların doğruluğundan emin olmadıkları bu yüzden de katılmaya istekli olmadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Bu durum başarı ortalaması düşük olan öğrencilerin kendilerine olan güvenlerinin de düşük olduğunu göstermektedir. Bu öğrenciler eksik özgüven nedeniyle derse katılmaya isteksiz olmakta bu durum onların başarısını olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Buradan hareketle öğrencilerin özgüvenleri duyuşsal stratejiler yoluyla geliştirilerek başarılarının olumlu bir şeklide geliştirmelerine katkı sağlanabilir.

Melek Demirel (2012) tarafından yapılan çalışmada ise üniversite öğrencilerinin yabancı dil (İngilizce) öğrenirken kullandıkları öğrenme stratejilerini belirlemek ve strateji kullanımının cinsiyet ve akademik başarı açısından farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre, üniversite öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerine orta düzeyde sahip oldukları ve yabancı dil öğrenirken en fazla telafi, en az ise bellek stratejilerini kullandıklarını saptamıştır. Dil öğrenme stratejilerini kızlar erkeklere oranla daha fazla kullanmaktadırlar ve strateji kullanım düzeyi arttıkça öğrencilerin akademik başarıları da artış göstermekte olduğunu gözlemlemiştir.

Berry (2007), Birleşik Krallıkta bağımsız bir okulda eğitim gören 12-18 yaşları arasındaki 20 Hong Konglu Çinli öğrenci ile araştırmasını gerçekleştirmiştir. Bu öğrencilerin tamamı ikinci yabancı dil olarak İngilizce öğrenmeye yaklaşık altı yaşında başlamışlardır. Hong Kong her ne kadar ticaret ve ekonomi merkezi olmasına rağmen İngilizce iletişimde temel dil olarak kullanılmamaktadır. Hong Konglu öğrenciler okula ilk geldiklerinde farklı düzeylerde İngilizce

konuşan insanlarla iletişim kurmakta zorlanmaktadırlar. Çalışmanın sonuçları etkili dil öğrenen öğrencilerin üstbilişsel, bilişsel, hafıza ve sosyal stratejileri daha fazla kullandıklarını göstermiştir. Daha az yeterli öğrenciler ile duyuşsal ve iletişim stratejilerini İngilizce seviyesi daha iyi olan öğrencilere göre daha fazla kullanmaktadırlar.

Öğretmenlerden alınan görüşler değerlendirildiğinde ise 9. Sınıf İngilizce derslerinde kullanılan öğretim programında yabancı dil öğrenme stratejilerine dair yer alan ipuçlarını fark etmediklerini, birkaç tane olduğunu ancak yeteri kadar yer almadığını ifade etmişleridir. Öğretim programında yer almasa bile öğretmenlerin büyük çoğunluğu derslerinde yabancı dil öğrenme stratejilerine tüm beceriler düzeyinde yer vermişlerdir. Öğretmenler zaman zaman derslerinde kullandıkları yabancı dil öğrenme stratejilerinin ders kazanımlarını öğretmede vakit kazandırdığını ifade etmişlerdir. Yabancı dil öğrenme stratejilerini sahip olan öğrencilerin onları doğru yer ve zamanda kullanarak öğrenmelerine hız kazandırdıklarını gözlemlemişlerdir. Bu durumdan hareketle öğrencilere çeşitli yabancı öğrenme stratejileri öğretilerek öğrenmelerine hız kazandırılabilir.

Iverson (2005) yaptığı çalışmada özellikle okuma ve kelime öğrenme becerilerinde dil öğrenme stratejileri öğretimini uyarlamak için etkili metotlar bulmayı amaçlamıştır. Araştırmacı burada dil öğrenme stratejilerinin ana dilde yapılmadığı sınıflarda düşük düzeyde İngilizce yeterliğine sahip lise öğrencileri için stratejileri daha ulaşılabilir ve kullanılabilir hale getirmeyi amaçlamıştır. Farklı dil geçmişlerine sahip on beş lise öğrencisi on üç haftalık eylem araştırması sürecine katılmışlardır. Araştırmanın sonuçları düşük düzeydeki dil öğrenen öğrencileri için strateji öğretiminin onlara stratejilere erişebilme ve kullanabilme konusunda yardımcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretim görevlilerinden alınan görüşlere bakıldığında ise öğretim görevlilerinin büyük çoğunluğu yabancı dil öğrenme stratejilerinin hazırlık sınıflarının ve İngilizce öğretmenliği programlarında okuyan öğrencilerin ders programlarının içinde yer alması gerektiğini ifade ettikleri görülmektedir. Öğretmen adaylarının dört temel beceriye ilişkin stratejileri öğrenmeleri derslerinde öğrencilerle paylaşacakları stratejilerin çeşitlendirilmesi ve öğrenci başarısına katkısı açısından son derece önemlidir. Öğretim görevlileri genel olarak dil öğrenme stratejilerinin uygun dersler içerisine yerleştirilerek yabancı dil becerileri ile bir arada öğretilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Yapılan görüşmelerde öğretim görevlileri dört temel beceriye ilişkin örnekler vermişlerdir.

Aydınbek (2015) tarafından yapılan araştırmanın amacı Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören Fransızca öğretmen adaylarının en çok ve en az kullandıkları yabancı dil öğrenme stratejilerini belirlemek ve strateji kullanımının cinsiyete ve sınıf düzeyine göre farklılık gösterip göstermediğini ortaya çıkarmaktır. Sonuçlar katılımcıların bellek, bilişsel ve duygusal stratejileri, orta düzeyde kullandıklarını ortaya çıkarmıştır. Fransızca öğretmen adaylarına, öğrenime başladıkları ilk yıldan itibaren dil öğrenme stratejilerini etkili ve doğru biçimde kullanmayı öğretmenin gerekli olduğu sonucuna varılmıştır.

Özetle, yabancı bir dili öğrenme sürecini daha etkili, daha verimli, hızlı ve kalıcı hale getirebilecek olan dil öğrenme stratejilerinin gücünü çoğu zaman öğrenciler fark edemezler ya da öğrenciler farkında olmadan kullandıkları stratejileri farklı durumlara uyarlayamazlar. Bu nedenle öğrenciler kullandıkları stratejileri neden kullandıklarına çalışırlarsa ve daha fazla stratejinin farkında olurlarsa dil öğrenimleri daha etkili ve daha verimli hale gelecektir. Dil öğrenme ortamında öğrencilerin yabancı dil öğrenme stratejilerine ilişkin farkındalığını artırılması, sahip oldukları dil öğrenme stratejilerinin çeşitlendirilmesi ve zenginleştirilmesi ve onların yaygın bir şekilde kullanılması konusu Son derece önemlidir. Bu doğrultuda geliştirilecek bir yabancı dil öğrenme stratejileri öğretim programı bu ihtiyacı karşılayacaktır.

## KAYNAKÇA

Akkaş Baysal, E. ve Ocak, G. (2018). Öğrenme Ortamında Eylem Araştırması Kullanan Öğretmenlerin Eylem Araştırması Hakkındaki Görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* 47, 283-307.

Aydınbek, C. (2015). Fransızca Öğretmen Adaylarının Yabancı Dil Öğrenme Stratejilerini Kullanımı. *International Journal of Language Academy,* 3(4), 233/250.

Berry, R. (2007). *Assessment for Learning*, Hong Kong: Hong Kong University Press.

Brindley, G. (1989). The Role of Needs Analysis in Adult ESL Program Design. In Johnson, R. K. (Ed.), *The Second Language Curriculum* (p. 63-78), Cambridge: Cambridge University Press.

Chegeni, N. and Chegeni, N. (2013). Language Curriculum Development And Importance Of Need Analysis, *International Electronic Journal for the Teachers Of English*, 3(4), 1-13.

Crookes, G. and Schmidt, R. W. (1991). Motivation: Reopening The Research Agenda. *Language Learning*, 41, 469-512.

Demirel, M. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Kullandıkları Dil Öğrenme Stratejileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 43, 141-153.

Demirel, Ö. (2012). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme.* Ankara. PegemA Yayıncılık.

Haque, N. (2014). A Brief Study on Need Analysis. *Express, An International Journal of Multi Disciplinary Research*, 1(1). Erişim Adresi: www.express-journal.com (05.05.2019).

Iwai, T., Kondo, K., Lim, D., Ray, G., Shimizu, H. and Brown, J. D. (1999). *Japanese Language Needs Analysis.* Erişim Adresi: http://www.nflrc.hawaii.edu/networks/NW13/NW13.pdf (05.05.2019).

Iverson, K. (2005). *E-learning Games: Interactive Learning Strategies for Digital Delivery*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.

Lekatompessy, F. M. (2010). *Needs Analysis in Curriculum Development.* Erişim Adresi: https://upipasca.wordpress.com/2010/02/19/needs-analysis-in-curriculum-development/. (04.10.2019).

McMillan, J. H. and Schumacher, S. (2001). Research in Education. A Conceptual Introduction (5th ed.). New York: Longman.

Morse, J. (1991). Strategies for sampling. In J. M. Morse (Ed.), Qualitative nursing research: A contemporary dialogue (pp. 127-146). Newbury Park, CA: Sage.

Özçelik, E. ve Yıldırım, S. (2002). Web Destekli Öğrenme Ortamlarında Bilişsel Araçların Kullanımı: Bir Durum Çalışması. *Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uluslararası Açıktan ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu.* 23-25 Mayıs, Eskişehir.

Patton, M. Q. (2002). *A Guide to Using Qualitative Research Methodology.* Erişim Adresi: http://fieldresearch.msf.org/msf/bitstream/10144/84230/1/Qualitative%20research%20methodology.pdf (04.10.2019).

Richards, J. C. (2001). *Curriculum Development in Language Teaching.* Cambridge: Cambridge University Press.

Savignon, S. J. (1997). *Communicative Competence Theory and Classroom Practice: Texts and Contexts in Second Language Learning.* New York: McGraw-Hill.

SLO Netherlands Institute for Curriculum Development. (2009). *Curriculum in Development.* Enschede: the Netherlands.

Taba, H. (1962). Curriculum Development Theory and Practice. New York Harcourt, Brace & World.

Tzotzou. (2014). Designing and Administering A Needs Analysis Survey to Primary School Learners About EFL learning: A Case Study. *Preschool and Primary Education*, 2, 59-82.

UWA- The University of Western Australia. (2009). *Curriculum Development.* Erişim Adresi: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:So_lAvMjK3oJ:cms.montgomerycollege.edu/WorkArea/DAsset.aspx%3Fid%3D87570+vecd=3vehl=trvect=clnkvegl=tr (07.08.2019).

Yin, R. K. (1984). *Case Study Research: Design and Methods*. Sage Publications, Beverly Hills, California.

## EXTENDED SUMMARY

### Purpose

According to the learning theory, the educational materials to be used in the education and training process should be directed to the needs of the students. Determining the needs of the students and shaping the learning environment in line with these needs will increase the quality of teaching. In this context, in this study, it is aimed to make an evaluation based on the data collected on whether a Foreign Language Learning Strategies Curriculum is a need or not.

### Methodology

This research, which was planned and conducted as a qualitative study, was conducted in a case study design in order to reveal the needs that will form the basis of the foreign language learning strategies curriculum. In the study, the participants who were included in the needs analysis process were identified by using criterion sampling method which is one of the purposeful sampling methods. 20 students, 15 teachers and 9 lecturers participated in the needs analysis process. As a data collection tool, semi-structured interview forms were prepared. Before the data collection process, the request for interviews was made to the lecturers, teachers and students to whom interviews would be conducted by e-mail and telephone, and plans such as place-date-time were made. The interviews held at the designated time and place were recorded in writing. Since the data were collected through qualitative data collection tools, it was analyzed with qualitative data analysis methods in accordance with the data collection tool. Both descriptive and content analysis were used to analyze the data in a mixed method.

### Findings

Examples of students' views on language learning strategies are given below. Student views on Finding Self Sufficient:

*" I find myself sufficient in English classes. I developed my own methods. For example, I learn words better by drawing pictures. "* (B1)(English average-100)

When the students' opinions about this theme are examined, it is seen that the students whose English average is 50 and above stated that they found themselves sufficient in English lessons and did not hesitate to participate during the course. Examples of students' views on the theme of Knowing the Study:

*" I don't know where and how to study English. There's no one around me who runs or directs me to English. I only work from our textbook and the notes our teacher has written in our notebook. I don't have my own way of working. "* (B14)(EA-29)

When the teachers 'perceptions regarding the language learning strategies curriculum are examined, the examples taken from the teachers' opinions regarding the theme of Knowing the Language Learning Strategies and the difference in the curriculum, giving place in the courses, knowing the strategies of different skills are given below:

*" I believe that 9th grade students' foreign language learning strategies are included in the English Curriculum. In addition to informing students about the strategies, I think it would be more beneficial to teach them by using these strategies. "* (A7)

When the teachers' views on this theme are examined, it is seen that some teachers stated that language learning strategies were included in the curriculum and some teachers stated that they did not. The examples taken from the views of the instructors under the theme of the place of foreign language learning strategies in the curriculum are given below:

*" Yeah. For example, in reading teaching, vocabulary teaching and preparation for the subject are important. For this reason, strategies such as skimming and scanning should be used to understand the essence of the subject or to read only to capture certain information, or it is necessary and helpful to learn the possible vocabulary that will not be known before with pre-reading activities. "* (C1)

When the views of the lecturers were examined, they stated that the instructors generally included strategies related to four basic skills in the curriculum they used in their courses. The lecturers stated that they generally included strategies in their courses.

**Conclusion and Discussion**

When learning a foreign language, the problem that students often express most is the difficulties they face when learning. From time to time, some students complain that they cannot study even though they want to study, while others complain that they cannot be successful even though they work hard. However, there are those who are as successful and even more successful than those who work more and longer continuously by working shorter and shorter periods. In addition, teachers sometimes observe that some students learn faster and more effectively than others in classes where a foreign language is learned. It is also a question of how these students in the same classroom environment learn more easily and effectively. Common problems in these situations are largely due to the fact that students do not use effective learning strategies or do not know how to learn. For this reason, it is important for a student who learns a foreign language to reach realistic judgments about his/her learning and to determine and use the learning strategy that he / she thinks will be the most productive for him/her.

In summary, students often do not realize the power of language learning strategies, which can make the process of learning a foreign language more effective, more efficient, faster and lasting, or students cannot realize the strategies they use unintentionally. Therefore, if students work on why they use the strategies they use and become more aware of the strategies, language learning will become more effective and more efficient. It is extremely important to raise students' awareness of foreign language learning strategies in the language learning environment, to diversify and enrich their language learning strategies and to use them extensively. A foreign language learning strategies curriculum will meet this need.



View publication stats